

La Veu de Tortosa

SETMANARI REGIONALISTE

Any 2.^{on}

Tortosa, 28 Octubre de 1900

Núm. 48

ANIVERSARI DE LA MORT DE
DONYA SOFIA GIMENEZ MONNER

••••• A. C. S. •••••

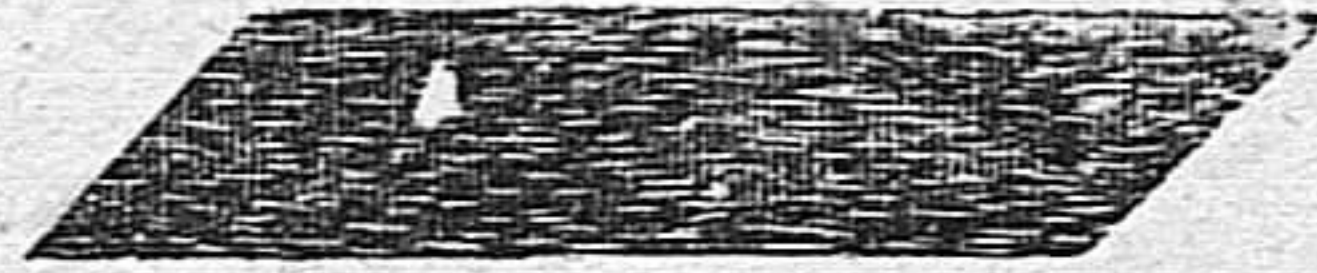
Lo dimecres, dia 31, desde 'l toch d' oració fins á les onze, se celebrarán, á la Iglesia de Nostra Senyora del Roser, Misses resades en sufragi de la seva ànima.

Son espós, D. Joan Mestre y Noé, filles, mare, pares polítics, germans, germans polítics, tíos, cosins y demes parents, conviden á sos amichs y coneguts per si volen tenir la caritat d' assistirhi, y encomanan l' ànima de la difunta á sas piadoses oracions, per lo que 'ls quedarán agrahits.

Tortosa, 28 d' Octubre de 1900.

Per respecte á la santetat del Temple lo dol se dona per despedit.
No 's convida particularment.

La festa de Tots los Sants

Alegroys y contents, com si anessin á una festa riallera corre la gent envers lo fossar, ahont s' hi sent una cridoria tant impropia del lloch com de la diada de difunts.

L' antiga devoció, nostre respecte llegendari cau avuy baix lo brill de la costum pagana y pel llarch camí del cementiri y per dintre de llurs sepulchres, sols s' oviren detalls fantástichs y vanitosos, representats per coronas de metall, taleo, bronzo, flors. etz.

Lo pobre difunt queda oblidat!... ¡¡de s' ánima...! que poch son los que s' enrecorden!!!.....

Quanta rahó tenia Becquer:

¡Dios mio!... ¡Que solos se quedan los muertos!

M.

Tortosa, 1900.

Recorts de l' infantesa

LA DIADA DE TOTS SANTS

Com tots hem estat petits, tots tenim presents les primeres impresions, y més encara les que per ser més fantástiques 'ns contaven los nostres avis durant les fredes nits d' ivern, sentats á la voreta del foch. Allí es ahont hem après aquells cuentos tan esgarrifosos pera la canalla, com son les tétriques descripcions de fantasmes y viatjes buscán fortunes ilusories com les de *Simbat el marino*.

Arribada l' época de Tots Sants, no hi ha ningú que no 's recordi d' aquella edat tan felís y envejada, en que, acompanyats pels nostres pares, assistiem durant la tarde de la Festivitat de Tots Sants á l' iglesia á resar per les anime-tés dels nostres antepassats.

Aquell respecte que fan los tùmuls guarnits ab draps negres; los sacerdots resan absoltes per entre 'ls fidels que ab tota devoció acudeixen al temple de Deu á pregar per la tranquil·tat eterna de parens y benvolens; lo toch llastimós de les campanes que branden pausadament en lo més alt de les iglesies pera que ningú olvide qu' estém en dies de tristó, tot ajuda á que la festa resulti més respectuosa y conmovedora.

Per la nit, á casa, se reuneix tota la familia y part del vehinat, pera continuar la tradició santa de pregar pels morts: y al efecte es d' admirar com lo cap de familia ab los rosaris á la ma se converteix en un ministre de Deu, encar que sigui per una curta estona, portán lo compte y direcció de les parts de rosari que tots plegats, y ab devoció de verdader cristiá, resen pera 'l descans de les ánimes dels que deixaren aquet mon de miserias y envejes.

Entre tant, la quitxalla de la casa, no 's separa ni un sol instant de la vora dels fogons, mirán ab dalé aquell' olla foradada dintre la qual s' hi están couhent les castanyes que, acabat lo reso en familia, s' han de menjar.

Aleshores es quan tothom explica ab més ó menos misteri lo que 'ls hi ha passat tal ó qual nit, (perque duptó que hi hagi

algú que no tingui re que contar quan se parla de escenes de por).

Jo no olvidaré may la relació que quan era petit vaig sentir contar en semeiant nit á un de la meua familia, de qual fet n' citava noms pera probar que no 's tractava d' una llegenda fantástica, sinó d' un cas que va passar á n' aquesta mateixa ciutat.

« A principis d' aquet sigle — deya lo meu avi — Tortosa estava castigada ab la visita de la febra *amarilla*. L' hospital d' atacats estava en los quartels de devant l' ex-fort d' Orleans. Dit siga que morien gairebé la majoria dels que tenien la dissort de ser acariciats per tal *senyora*. Un dia, 'ls camillés encarregats de traslladar los difunts al cementiri, acabaven de traiginarne un, y com al arribar prop de la fossa tocá l' hora d' esmorsar, deixaren per' més tart l' acte de donar sepultura al cadávre d' aquell bon cristiá que poch avans havia donat la seva ánima á Deu.

« Los enterrados se 'n anaren á esmorsar, tornán al cap de mitj' hora á continuar la seva missió. Mes se quedaren assombrats al veurer qu' aquell cos mort que poch avans anaven á donarlo á la terra, estava sentat sobre de la parihuela esperant que l' anessin á buscar pera ser acompanyat novament al hospital, d' ahont al poch temps ne sortí bó y curat. »

Y mentres tothom escolta les narracions que 's van explicant, van desapareixen les castanyes del mitj de la taula, acabantse la vetllada ab lo consabut: « bona nit y fins á l' any que ve, si Deu ho vol ».

Aquestes y altres escenes de fervor cristiá, no 's borrarán may de nosaltres; perque son les que 'ns han inculcat nostres pares quan encara la tendresa de nostres cors vivia dintre un cercle de felicitat, anyorada avuy pels que recordant aquells temps venturosos trovém un' altr' ayre en la vida actual, més carcomit y més insá.

E. Cantero y Hernandez.

Tortosa, Octubre de 1900.

La creu del fossar

L' ayre de la matinada remou l' herba del fossar, las gotas de la rosada llágrimas son que l' aubada, per los morts ya deixá anar.

Una creu de tronchs d' alsina hi ha apartada en un recó y ningú, veyentla, atina que 'n la senyera divina está l' espill del doló.

Prop la creu, filleta bella está amarch plor derramant... Plora per sa negra estrella, puig sota la creu aquella, reposa sa mare aymant.

Antón Navarro y Puga.

LA DIADA D' ANIMES

Tots los dògmas del Cristianisme són pera 'l còr del hòme dolcíssims y consoladors. Desde 'l que 'ns ensènya 'l

principi y fi de nòstra vida hasta 'l que pregona 'l terrible cástich que Deu ha criat pels que tréncan los seus sants mandaments, tots esclouhen motius de grans conórt pera nosaltres, y llissons del cèl que may s' estroncan. Entre ells n' hi ha un que resplandèix ab aquèsta fayssó sagrada, y ès una vera font de pau pera l' humanitat viadora y desterrada á n' aquèsta vall de llágrimas.

Eix dògma ès l' existencia del Purgatori, llòch de fòch hont se purificant les ánimes que no pòden, ni tampòch voldrían, volar á les prades de la glòria ab la més petita taca de culpa, ni ab la més lleugera sombra d' imperfecció. Llòch hont senten assegurada la ditxa dels justos, y hont patèixen torments horribles; perque coneguent ja que són de Deu y pera 'l cèl, se tròban separades encare d' aquèlles claustrales flayrosses, sens poguerles alli merèixer, ni volarhi antes, si no fora per l' ajuda de nòstres sufragis y pregaries.

Veritat amarganta, però d' un valòr grandíssim, demostrada per un hermos passatge del llibre segon dels Macabèus, per altres del Antich Testament, y per alguns testimonis del Sant Evangeli que 'ns parlan del Purgatori, d' ahont no surtirán les ánimes *donec reddant novissimum quadrantem*, hasta que expiin l' última falta: confirmada per la tradició universal y may trencada de l' Iglèsia, qui ordena en ses liturgies sagrades, sufragis pera 'ls difunts, á fi de que Deu Nòstre Senyó 'ls hi concedeixi la vida celestial, la pau sempitèrna de la glòria: verital ben apuntalada pels Concilis particulars, pels Sants Pares y Doctors be l' Iglesia y per dos Concilis ecumènichs, lo Florentí y 'l de Trènto, y que encare que no 'ns ho digués la Fé, sèmbra talment que la mateixa rahó ho confessaria.

Veritat universal, admèsa per les religions de tots los pòbles, com ho diuhen les ofrenes que apilotavan als sepulcres y tòmbes, y 'ls torments y angoixes, esmentats dels pòetas, que atormentavan á les ánimes antes d' arribar als Camps Eliseos, llòch per ells de gòig y benhauransa: entèsa per il-lustres filosòps del paganisme, y que, segons Voltaire, deixá fondes petjades al còr de tots los regnes, y en les tradicions de tots los pòbles.

Veritat neta y pura, veritat clarejanta que á despit de l' infernal malura del erròr, que en éixos temps corséca á totes les rasses, no tenen por de confessar alguns sabis protestants, y que molts de racionalistes, esperonats per la lògica, l' han declarada necessaria.

Puig sèns 'l Purgatori quí pujaria al Paradís? No poguent anar al cèl, còsa tacada, com la Fé 'ns ensènya y dicta la rahó, sería necessari pera nosaltres viure á la tèrra com àngels del cèl, blancs com los lliris, purs com lo sol que 'ns il·lumina, lo que ès moralment impossible, tractantse de criatures enmatzinades pel pecat d' Adam y per èll doblegades al orgull y á la misèria. ¡Benhaja, donchs, lo bon Deu que l' ha criat! ¡Benhaja l' Iglesia santa que 'ns alleta ab tant veres y consoladores ensenyances!

Aquèix sant dògma junt ab l' eficacia dels sufragis constituheixen lo fonament de la solemnitat d' avuy, del dia d' Animes, d' aquèix dia trist al mateix temps que ditxós.

Trist pel temps, que fredolèch y esllanguit, coronat de boyres y melancòlia, sèmbra convidar als hòmes á despu-

llarse de les pòmpe mundanes y á plorá 'ls desenganys d' una vida que, tantost s' òbre, quan desseguida 's' clòu en les tenebres d' un sepulcre.

Trist per la tristor ab que 's vestèix l' Iglèsia, que com mare amorosida que no s' oblida dels tròços del seu còr, ix endolada y plorosa á pregar sobre les tòmbe dels seus fills, convidant ensemps als pòbles á enlayrar ab èlla oracions é himnes per llurs finats.

Trist per les escènes tristes que 'ns recòrda, per les doloroses gestes que 'ns fa brollá á la memòria, pels recòrts d' aquèlles dòlces prendes, que com flòrs arrencades del arbre aymat de nòstres famílies, foren engolides per l' eternitat.

Trist finalment per l' anada á 'n' aquèl lloch sagrat del cementiri, redos de pau y de silenci, viu mirall de las hermosures fèbles, y ròca viva hont s' estrèllan la vanitat y glòries d' aquèix mon. ¡oh! y còm tremòla l' hòme al trepitjar sos carrers de ben aflerats sepulcres! Sèmbla que retruny allí, dintre del còr, una vèu fonda, però clara, que 'ns diu sènse parar «*Memento mori!*» recordat que un día has de morir! que un día serás cènbra com nosaltres, y tes despulles cobèrtes avuy de sèda y porpra, reposarán demá, tal vòlta olvidades, en aquèixes fòsses que 't cèrcan! Y hasta les matèixes flòrs, que en aquèl reser nos vòltan, sèmblan dirnos esproguehides y còl-tòrtes: «*Memento mori!*» Recordat que «*vinirà un día que 't soplujarás á nòstra «sombra, que no tindrás, tal vegada, «més germanò que la nòstra ¡ni 't donarà 'l mon crudèl, en retorn de tos «sacrificis, més sospirs, ni més oracions, «ni més llàgrimes que una trista y marçida corona, símbol exacte del frèt «amor ab que tant t' afalagava! no tindrás ¡qui ho sab! més consòl que les «oracions dels pòbres, ni més ajuda que «les pregaries de l' Iglèsia santa, ni més «conòrt en tes pènes que 'ls mèrits guanyats ab tes virtuts cristianes! Pròu «treballares pera ennoblir als teus y á «ta missaga; mes èlles, malagrahits de «mèna y enlòtats ab lo vici, trepijan «fòlles tos recòrts y glòries, com si no «fores bell plansó de sa família, nòble «jóya de sa ascona per tes gestes enalçada! Aixís paga 'l mon als hèroes que «per èll se sacrifican.» Trista llissó, però cèrta: tan cèrta com les històries que sabèm y 's contan, y que 'ns fan adre-sar-lo cap al cèl, trencar atlétichs los llassos del mon y menysprear ses profanes pòmpe.*

Mes al bell fons d' aquèix cuadro, cuadro de dòl y de plòrs, s' ovira un cèl de glòria que arrosa nòstres pits de santa alegria. S' oviran aixams d' ànimes que, lliures d' aquèlles grillòns y pènes, vòlan al cèl triomfantes y xamoses. Es que les ofrenes de l' Iglèsia santa han trencat ses cadènes, y nòstres prechs y llàgrimes, bessades á dojo per sa ditxa, 'ls hi han obèrt de bat á bat les pòrtes de la Patria, les sales immenses de la Ciutat etèrna. ¡Qui sab si avuy algunes d' aquèixes ànimes, florètes de nòstres jardins, sentirán la suau rosada de nòstres oracions, y per sa virtut serán pels àngèls trasplantades als vergers de Deu! Prèguèm, donchs, per èlles ab tot lo còr y enlayrèm al cèl, nòstres súplices que, com flayròs incèns, pujin al Paradís á recomanarles al Altíssim, y alcansàrleshi de sa infinita misericòrdia 'l perdó de totes ses culpes y la corona de glòria inmus-

tehible que 'ls hi té preparada per sigles y sigles.

Guillem.

Tortosa, Octubre de 1900.

MEDALLA DEDICADA A EN VICTOR BALAGUER

«*¡Ay Castilla castellana
si la terra catalana
no t' hagues conegut may!*»

Ab l' objecte de tributar un recort que perpetue lo triomf polítich-literari alcansat pel il·lustre trovador de Montserrat, En Victor Balaguer, ab lo gran-diloqüentíssim discurs que com á Mantenedor pronunciá en los darrers *Jochs Florals* de Saragossa, nosaltres, tortosins, que, segons males llengües, *no som ni catalans ni valencians*, però que 'ns ferém *catalanistes* al llegir l' hermosa poesia *Los quatre pals de sanch*, regoneguls á son autor, hem acordat honrar sa memoria fent fondrer una *medalla conmemorativa* com á penyora de gratitut y admiració al inspirat cantor de nostres glòries, furs y llivertats.

Com tota medalla te *cara y creu* hem pensat posarhi á la *cara* lo següent:

L' escut de Catalunya y als seus peus la inscripció que segueix:

«Los quatre pals de sanch»

Jo tenia en la montanya un castell enmarletat, que n' era 'l rey de la serra, y n' era 'l rey de la vall. En ell mos pares guardavan, de llurs avis heretat, un panyo groch y bermell y llistat per quatre pals. Mes lo drap era d' or fi y los pals eran de sanch, de la sanch d' un noble comte lo *Pelós* anomenat.

¡Ay Castilla castellana,
no t' hagués conegut may!

«Lo ganfanó de las Barras», deyan los uns al passar; altres deyan: «Lo pendó de las quatre llibertats.» Perque los pals eran quatre y eran quatre los senyals, essent cada barra un símbol, essent un nom cada pal. *dret* se deya lo primer, y lo segon *Llibertat*;

Justicia era 'l nom del ters, *Indústria* lo nom del quart.

¡Ay Castilla castellana,
no t' hagués conegut may!

Lo pal del *Dret* trossejaren los qui en Caspe congregats á la llum quedaren cegos per las prédicas d' un sant. La barra de la *Justicia* sota la llosa restá d' una tomba hont se llegeix: *Carlos de Viana aqui jau.* Y els canons de Felip Quint dei áren la *Llibertat* soterra entre las runas de Barcelona fumant.

¡Ay castella castellana
no t' hagués conegut may!

Si lo drap d' or de mos pares

n' es avuy un esboranch, si en la torre del castell no hi tinch lo pendó arborat; si al peu dels marlets en runa sols ressonan entre plants las llastimeras espasas del trobador catalá; si ja sols me 'n queda un de mos quatre pals de sanch, es per tu, la de las torres y dels lleons afamats.

¡Ay castella castellana!

¡Ay si 'm trencas lo quart pall...

Victor Balaguer.

Juny de 1862.»

Tenint ja l' *indret* acabat, aném ara ha explicar lo que volem posarhi al revés ó sia á la *creu* d' aquesta medalla:

L' escut antich de Castilla ab la següent inscripció, que reproduhim del citat gloriosíssim discurs:

«No fui ni soy *catalanista*. No pertenezco al bando de los *catalanistas*, ni habito en su falansterio, ni conulgo con ellos, ni acepto el programa de Manresa, ni creo en el himno de *Los Segadores*. De los sembradores pudiera muy bien decirse que no es de siega de lo que se trata, sino de siembra.»

Dirigintse després, á nostra estimada patria, la Espanya conquistadora, diu:

«A ti, la que llevaste á entrambos mundos la lengua castellana, en que millones de hombres elevan hoy á Dios sus preces.

»A ti, para quien, como Roma antigua y más aun que Roma, no existe tierra que no hayan pisado tus legiones, ni mar que no hayan surcado tus naves, ni cátedra á que no hayan subido tus sabios, ni lengua en que no se haya traducido tu Cervantes, ni rincón que no hayan visitado tus apóstoles, ni sitio en el universo en que no hayan repercutido tus glorias.»

Recordant *no se que*, continuá dihent:

«Aquí todos somos españoles, y queremos serlo, como todos también somos latinos. Somos españoles de patria, lo somos de corazón, de tradición, de sentimiento, de historia, de lengua, de alma y de espíritu.»

Com la *medalla conmerativa* se li ha de regalar ab capsas, al damunt d' aquesta, sobre un pergami, pensém posarhi un fragment de la inspirada poesia que, baix lo titol de *Les cinch diades del amor*, escrigué anys enrera En Victor Balaguer.

Lo trós que més ens escau es lo que fá referencia al any 1714 en quina fetxa caygueren les llibertats catalans després d' haverse apoderat de Barcelona les tropes de Felip V.

Florícosa Barcelona, diu en lo vers del senyor Balaguer:

—¿Perqué una sobrevinguda en son cor ha de imperar més que la esposa á qui en l' ara, devant Deu, á dat sá má? y perqué avuy una estranya, á mon marit enganyant, y en sos brassos adormintlo, ma casa ha de governar?...

Aixó li fa dir Balaguer á la *Comptesa catalana*.

D' en Balaguer ho aprengueren.

Perxó hó repetim nosaltres.

Després d' aquest obsequi, ben be podem còm ell parlar en castellá y parodiar per una estona *alló* de *La Buena Sombra*.

—*Asi me gusta á mi la jente, trabajasra y... consecuente.*

Francesch Mestre y Noè.

Tortosa, poble ahont s' ha fet la Medalla conmemorativa; fetxa, la dels *Jochs Florals de Saragossa*, any MXCX.

La cayguda den Silvela

En Silvela á caygut y ha caygut per sempre.

L' home de la selecció y del sentit jurídic, el que havia de donar á la política espanyola una orientació nova, el que havia de curar les ferides del desastre y regenerar á Espanya, ab menos de dos anys ha deixat ben provada la seva ineptia, tant pera fer política moderna com pera fer política á l' antiga, tant pera governar á un Estat com pera regir á un partit.

Y 'l seu fracás es més gros, si 's consideran las circunstancias en que va arribar al Poder, tant excepcionalment favorables, que un home de mitjanas condicions podia embestir ab éxit la gran obra de la reforma de tots els organismes del Estat y empenyer per nous camins á la política espanyola.

A la sotregada del desastre, la opinió, per tant temps adormida, va desbetllarse. El crit demanant cambis y reformas era general. Tothom estava resignat per endavant als sacrificis que havían d' imposarse pera liquidar las disbauxas de quatre anys de guerra y derrotas. Els polítichs vells setían damunt seu el pes del desastre y no s' atrevían á defensar la política tradicional que 'ns havia dut al tractat de París. La gent de bé, que fins allavors s' havia mantingut apartada de la política pel fástich que li causava, abandonava 'l retraiment y ofería 'l seu concurs pera l' obra de salvar al Estat de la ruina. Per tot arrebrollavan energies novas. Un home sincer y enérgich, ab una mica de valor pera rompre ab preocupacions estúpidas y tradicions suicidas, hauría tingut el país al seu costat y hauría trasformat la política espanyola y fins potser hauría salvat á Espanya.

En Silvela, per escepticisme, ó per cobardía, no 'l volgué ser l' home qu' Espanya demanava.

Cap polítich ha arribat á Espanya al Poder ab tantas simpatias y ab cap s' ha posat may tantas esperansas: El pessimisme crónich de la opinió, s' havia convertit en exagerat optimisme.

Mes, arribá la prova, y 'l desengany fou terrible. Els seus primers mesos de Poder foren un seguit de desacerts tant repetits y tant grosos que fins avuy sembla mentida que ab tant poch temps se sabés guanyar una impopularitat tant gran y tant unánim. El país, que estava al costat seu, se li posá ben aviat al seu davant en actitud amenassadora. La lluyta entre en Silvela y 'l país esclatá forta y potenta.

Peró en Silvela no'n tingué prou ab aixó. Després de demostrar que no servía pera una política nova y reformadora, volgué demostrar, y ho conseguí, que ni servía sisquera pera regir un partit á la antigua.

Un cop s' hagué enemistat ab la opinió, comensá á enamistarse ab els seus companys que l' havían acceptat com á quefe. Y en aixó el seu éxit tambe fou complet, absolut.

Avuy en Silvela ha caygut del Poder, porque no podia aguantarshi, porque no tenia més que enemichs á dintre y á fora de casa.

Y al avandonar en Silvela el Poder la opinió es morta ó desesperada, la integritat y la subsistencia del Estat més amenassadas que may, el partit conservador desorganizat y mort. Ell diu que ha salvat la Hisenda, nosaltres diem que may, desde que Leroy Beaulieu inelogué á la Hisenda espanyola entre las *averiadas*, s' havia

parlat de la solvencia del Estat espanyol com se n' parlat de la reunió tinguda á París pels tenedors del Deute exterior.

Espanya, al avandonar en Silvela el poder, está una mica pitjor de lo que estava á la mort de Carles II.

¡Quan oportuna resulta avuy aquella frase d' Olózaga: «¡Deu salvi al país, Deu salvi á la Reynal»

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 28, San Simon.—Dilluns, 29, (*Aban* i) San Narcís.—Dimars, 30, San Claudio.—Dimecres, 31, San Quintí.—Dijous 1er. Novembre, ✠ LA FESTA DE TOTS LOS SANTS.—Divendres, 2, La Conmemoració dels fidels difunts.—Dissapte, 3, Innumerables mrs. de Saragossa.

NOTICIES

Com anunciém avuy en la primera plana, lo dimecres se celebrarán, en la iglesia de Nostra Senyora del Roser, misses resades en sufragi de l' ánima de la que 'n vida fou esposa aymant y carinyosa de nostre molt benvulgut amich D. Joan Mestre y Noé, á qui, aixis com als demés individus de sa volguda familia reiterém nostre pésam mes sentit.

Hem rebut lo segon quadern de l' obra que, baix lo títol de *Guia del Obispado de Tortosa*, original del Reverent Prebere Mossen Ferrán Miralles, publica nostre estimat amich D. Joseph L. Foguet, per quin treball tipografich lo felicitem coralment.

L' obra va plena de grabats representant los millors edificis de Tortosa y sas encontradas.

Hem rehut un exemplar de la important obra, que, baix lo títol de *Rundayes Mallorquines* ha escrit nostre estimat amich, lo sabi Vicari General de la diócesis de Palmaltre. Sr. Dr. D. Antoni M.ª Alcover.

També hem rebut la darrera producció de nostre estimat amich y valent company de causa En Agustí M.ª Gibert, titulada *Ciutats Focenses*.

Fem constar nostre agraïment y 'l propòsit d' ocuparnos extensament de les dos obres rebudes.

Lo dimars caygué sobre nostra comarca una bona pluja tremontanal, per quina causa s' observá gran depressió atmosférica, marcant lo termómetro sis grams sobre cero.

Los camps están bonichs y exuberants.

Nostre estimat amich En Manel Climent ha tingut la desgracia de veurer morir á son fill Pepet, criatura angelical.

Los pares, entre mitj de la pena que sofreixen, poden asserenar son ánim al pensar que ja tenen al cel un ángel que vetllará sempre per ells.

Tocan á son terme les abres del monument erigit á la memoria del insigne patrici Rius y Taulet á Barcelona.

Estan ja fixats los escuts dels ánguls del pedestal y colocadas las duas figuras que

miran al Parch, y en breu quedarán fetas las inscripciones sobre la pedra.

Avuy tindrà lloch la primera de les funcions que 'l aplaudit quadro d' aficionats ha de representar durant la setmana próxima en lo teatro del Balneari. La funció que s' ha anunciat pera 'l debut es lo drama en tres actes de 'n Feliu y Codina, *La Dolorés*, y 'l joguet comich escrit en catalá *L' amor es cego*.

Com tots los aficionats y les actrius qu' han de pendre part en dites representacions han sigut ja aplaudits altres vegades del públich de Tortosa, no duptem que 'ls que assisteixin al Balneari passarán unes vetllades un bon xich distretes, admirant de nou les facultats escéniques de's joves que formen la Societat d' Aficionados.

En breu se celebrará en la Seu d' Urgell un Consell de guerra ordinari de plassa pera veurer y fallar la causa instruida contra un carabiner, acusat de haver facilitat la evasió d' un prés y del delictes contra l' honor militar.

Ahir se celebrá una missa en la Iglesia de San Blay aplicada en sufragi del ánima del que fou nostre volgut amich D. Joseph de Villasante y Lago. (Q. A. C. S.)

La concurrencia qu' hi va assistirhi proba les simpatias del finat y les de sa distingida familia, á qui repetim, novament, nostre sentit condol.

En virtut de concurs, s ha expedit per lo Rectorat lo nomenclament de D. Domingo Abelló y Molas, pera la escola de noyas de Fatarella, dotada ab 825 pessetas.

De Ribarroja comunican que la cullita d' olivas ha segut escassa, pero ha resultat l' oliva tan grosa y tan hermosa, que pot competir ab la sevillana, per lo que s' esperan compradors.

La verema, que toca á son fi, resulta escassa, al extrém de que ni sisquera hauran cullit vi pera la meytat del consúm de la població á causa de trobarse aquell terme completament filoxerat.

L' atmetlla s' ha venut tota á bon preu.

Dihuen d' Amposta que hi ha mils de sachs d' arrós formant grans pilas, lamentantse los propietaris que molta cantitat de grá está en perill, presentant síntomas de germinació per causa de les continúes humitats que impideixen la necessaria ventilació d' aquesta important gramínea.

Aquesta es la causa de que molts culliters se apresuren á vendre.

Ja s' ha presentat al mercat alguna partida de oli del país, procedent de la cullita d' aquest any, distingintse per sa bona elaboració y calitat, segons se 'ns diu y demanantse á 22 pesetas lo canti, mesura del país.

L' oli, será aquest any escás en nostra regió productora, pero generalment de classe molt acceptable.

Eu lo Seminari Central de Valencia ha obtingut lo grau de Llicenciat en Sagrada Teología, lo nostre amich en Tomás Bellpuig, llorejat poeta en los Jochs Florals celebrats á n' aquesta ciutat, durant les últimes festes de la Cinta.

Rebi 'l notable teolech nostra coral felicitació.